

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon ja OKM:n tiedonkeruiden ohjausryhmä 2014\1

Perjantaina 26.9.2014 kello 10-16

Kokoushuone Kalevala, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki

Jäsenet

- Jukka Haapamäki, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (ryhmän puheenjohtaja)
- Jukka Kohtanen, palvelupäällikkö, Vaasan yliopisto
- Hannele Husa, järjestelmäsuunnittelija, Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Pertti Tikkanen, suunnittelupäällikkö, Oulun yliopisto
- Tarja Gustafsson, tietopalvelupäällikkö, Laurea-ammattikorkeakoulu
- Aija Kaitera, projektipäällikkö, Helsingin yliopisto
- Anne Kärki, tutkimuspäällikkö, Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Hilikka Kousa, tilastopäällikkö, Tilastokeskus
- Ari Leppälahti, kehittämisspäällikkö, Tilastokeskus
- Erja Nokkanen, tietohallintojohtaja, Opetushallitus
- Jarmo Kallunki, koulutuspoliittinen sihteeri, Suomen Ylioppilaskuntien liitto
- Antti Mäki, kehityspäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (ryhmän sihteeri)

Asiantuntijat

- Petri Sane, projektipäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Muistio

1. Kokouksen avaus, esittäytymiskierros ja työjärjestyksestä päättäminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 10:02

Esittäytyminen

- Haapamäki: tietohallinnon vastuualue, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen tilastointi ja indikaattorit
- Mäki: tiedon välityksen palvelut ja OKM:n toimialan tiedontuotanto, johtamisen, ohjauksen ja tilastoinnin tarpeisiin
- Nokkanen: OPH:n tietohallintojohtaja, tietojärjestelmät, tietojärjestelmien kehittäminen, Opintopolku-hankkeen vetäjä, hanke päättyy nyt syyskuussa, tehty osana SAdE-hanketta muiden koulutusasteiden palveluita ja lisäksi OKM:n rahoituksella korkeakoulujen yhteishakua

- Tikkanen: suunnittelupäällikkönä 3 vuotta, aikaisemmin tiedekunnan hallintopäällikkönä, rehtoraatin avustaminen tiedolla johtamisessa, kokonaisarkkitehtuurin tuominen yliopiston johtamiseen
- Kousa: koulutustilastot -vastuualueen tilastopäällikkö, mm. koulutusluokitus, kaikki koulutusta koskevat tilastot
- Leppälahti: tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tilastot
- Kallunki: Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL:n ja Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOK:n edustajana
- Kaitera: tutkimushallinto
- Kohtanen: opiskelijarekisterin päällikkö, VIRRAN kanssa tehty työtä aika lailla kädet savessa
- Husa: tilastovastaava, Winha-järjestelmän pääkäyttäjä, pl. julkaisut ja rahoitustiedot, kyynärpäitä myöten VIRTAtietovarannossa
- Kärki: ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotoiminnan eli TKI-johtajien verkoston jäsen
- Sane: VIRTa-opintotietopalvelun pyörittäminen, jatkokehitys
- Gustafsson: henkilöstötiedot jne. eri tiedonkeruut ja johdolle raportoiminen, opiskelijapalautejärjestelmän pääkäyttäjä, Hämeen ammattikorkeakoulu, Lahden ammattikorkeakoulu ja Laurean FUAS-liittouman yhteinen tietotuotanto, osallistunut korkeakoulujen kokonaisarkkitehtuurikoulutukseen

2. Ryhmän asettaminen ja sen taustaa

Jukka Haapamäki esitteli

Asettamiskirje (liite 1)

- Ryhmään on haettu suoraan opintohallinnon asioissa mukana olevia, tutkimushallinnon asioissa olevia ja kolmantena suunnittelutoimistojen tai muutoin ministeriön ohjauksen kanssa eniten kytköksissä olevia henkilöitä. Edellisiä yhdistää tietojen ja tilastojen käyttö ja lisäksi on tärkeimmät sidosryhmät, Tilastokeskus, Opetushallitus, ylioppilas- ja opiskelijakunnat
- Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta säädettäessä perusteluissa lähdettiin siitä, että asetetaan seurantaryhmä, jossa korkeakoulujen, viranomaisten ja opiskelijoiden edustajat ovat, tämä ohjausryhmä on asetettu mm. tätä varten.
- Jatkossa tämän ohjausryhmän ja mm. digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen tuen ja hallinnon yhteistyöryhmän välillä muotoutunee työnjako siitä, miten tämä ryhmä vastaa tietovarannon käytön kokonaisuudesta ja viranomaisvetoisesta tietovarannon kehittämisestä, mutta korkeakoulut tietojen omistajina ja heitä edustava digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen tuen ja hallinnon yhteistyöryhmä sekä Synergiaryhmä pohtivat tietovarannon hyödyntämistä muussa, kuten korkeakoulujen omassa ja yhteisessä toiminnassa
- Asettamiskirjeen 5. tehtävä viranomaistietovirtojen tavoitearkkitehtuurista ja kehittämispolusta kokoaa kaikkia muita tehtäviä yhteen, mutta menee myös niitä pidemmälle tavoitellessaan kokonaisnäkymää korkeakouluja koskevan ja korkeakoulujen tuottaman tiedon virroista

Korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden korkeakoululähtöinen ohjaus (liite 2).

- Kuva korkeakoulujen yhteistyörakenteet ja CSC:n palvelunohjaus: Lilat ryhmät ovat ministeriön asettamia toimijoita, kaksi oranssia ryhmää ovat korkeakoulujen itse organisoimia ryhmiä
- Tietovarantoa ja tiedonkeruita yhdistää teema tietojen liikkumisesta korkeakouluista eri viranomaisille ja mahdollisesti takaisin korkeakouluille ja myös korkeakoulujen välillä
- Digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen tuen ja hallinnon yhteistyöryhmä
- Korkeakoulujen tutkimuksen tuen ja hallinnon TUHA-verkosto
- Yhteistyöryhmää, TUHA-verkosta ja tätä ohjausryhmää yhdistää opiskeluun ja opetukseen sekä tutkimukseen liittyvät tiedonkeruut, toiminnan tietovirrat ja korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto

3. Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto

3.1 VIRTIA-opintotietopalvelun katsaus tietojen nykyisestä ja tulevasta käytöstä

Petri Sane esitteli, esitys (liite 3).

Keskustelu

- Halutaanko vaadetta tietojen päivittämisen minimitalusta kiristää, voitaisiinko kiristää tahti kerran vuorokaudessa tasolle
- Kohtanen: Vaasan yliopistolla on ainoana korkeakouluna ottaa kiintiön käyttöön, onko varmaa, että tiedot ovat käytössä
- Mäki: on varmaa, että tiedot ovat kiintiöiden kannalta riittävästi käytössä, kuitenkin vanhimpien hakijoiden osalta ei voida luottaa siihen, että tutkintotieto löytyy sähköisessä muodossa, viime kädessä siksi, että tutkintoja on voitu suorittaa jo ennen kuin henkilötunnus tuli käyttöön
- Haapamäki: opettajantiedonkeruun kehittämisessä perusteena on tilastotiedon kehittäminen korkeakoulujen tulosohejauksessa asetettavien tavoitteiden perusteiksi, kyse on yliopistojen tuotamista opettajatiedoista, mikä poikkeaa Tilastokeskuksen tekemästä opettajantiedonkeruusta suoraan opettajilta ja kouluista
- Haapamäki: opiskeluoikeuksien tiedonkeruu on uusi asia, jonka sisältöä ja merkitystä pohditaan nyt toteutettavan kertaluonteisen kokeilutiedonkeruun pohjalta. Tässä ryhmässä voitaisiin arvioida, että julkaistaanko tai jaetaanko tietoa ja onko tätä tietoa jatkossa tarpeen kerätä uudelleen ja uudelleen. Voidaan keskustella myös korkeakoulujen tietoja sisältävästä Vipusesta ja sen luonteesta.
- Kohtanen: opiskeluoikeuksien määrä on tieto, joka yliopistojen näkökulmasta haluttaisiin käytettäväin ja jatkossa tämän tiedon muuttumista haluttaisiin myös seurata vuosi tasolla, erityisesti, muuttuuko siirtymiskäytäntöjen kehittämisen myötä tilanne
- Kärki: amk:ien näkökulma asiaan on sama kuin yliopistoilla eli opiskeluoikeuksien määrää ja määrän muutosta haluttaisiin seurata
- Haapamäki: selvitetään opiskeluoikeustiedonkeruun vakiinnuttamista ja julkaisemista avoimessa Vipusessa
- Sane: Liitetään keskustelumuiistioon, OILI-luovutuslupia koskeva tilannetieto

- Haapamäki: OILI on hyvä esimerkki siitä, miten tietovarannon tietoja voitaisiin hyödyntää korkeakoulujen omissa palveluissa, tätä voidaan käyttää pohjana sille, kun mietitään, miten julkaisu- tai henkilötietoja voitaisiin jatkossa hyödyntämään
- Mäki: Siirtymiseen liittyvät kulutetut läsnä- ja poissaolokaudet ovat tiedossa, eivätkä edellytä uusia toimenpiteitä
- Kohtanen: korkeakouluissa saatetaan kuitenkin tulkita eri tavoin, mikä poissaolo on varsinainen poissaolo ja mikä on poissaolo, mikä ei kuluta kiintiötä. Toimintatavoista täytyy sopia käytännöt korkeakoulujen kesken. Lisäksi Oodi-konsortio katsoo, että henkilö voi olla läsnä, mutta ei kuluta kiintiötä
- Mäki: on sovittu, että henkilön lukukausi-ilmoittautuminen on läsnä, poissa tai ”poissa, ei kuluta opintoaikaa”

Johtopäätökset

1. Selvitetään opiskeluoikeustiedonkeruun vakiinnuttamista ja tilastojen julkaisemista avoimessa Vipusessa

3.2 Korkeakoulujen tietosisällön tilanne ja mahdolliset toimenpiteet

Petri Sane esitteli. Tilannekuva: Korkeakoulujen tietosisällön liikennevalot -sivusto, (liite 4).

Keskustelu

- Haapamäki: voitaisiin jatkaa RAKETTI-Tietohallinto-ohjausryhmän aikanaan RAKETTI-VIRTA-projektia varten asettaman viranomaistiedonkeruut-asiantuntijaryhmän toimeksiantoa ja tarkistaa samalla sen kokoonpanon
- Kousa: on edelleen epäselvää, tarvitaanko valtiosuusaineiston laskemiseen vielä 21.9.2014 jälkeen ammattikorkeakouluissa aloittaneet, jotka eivät olleet kirjoilla 20.9.2015. [Asia tarkistettu jälkeen, ei tarvita].
- Haapamäki: ammattikorkeakouluissa aloittaneiden opiskelijoiden määrän tarpeellisuutta valtionotuslaskennassa tarkistetaan juuri, todennäköisesti tietoa ei tarvita
- Kohtanen: olisi syytä tuoda edustaja myös muusta yliopistojen opintohallinnon ekosysteemistaustasta kuin Oodista
- Haapamäki: projektipäällikkö kokoaa ryhmän ja tuo tiedoksi ohjausryhmän käsittelyyn

Johtopäätökset

2. Asetetaan viranomaistiedonkeruut-asiantuntijaryhmä työskentelemään ohjausryhmän käsittelemien asioiden parissa. Sane kokoaa RAKETTI-VIRTA-projektissa toimineen viranomaistiedonkeruut-asiantuntijaryhmän pohjalta ja tuo ryhmän kokoonpanon ohjausryhmän vahvistettavaksi. Ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja ryhmän toiminta on avointa. Ryhmä voi aloittaa työskentelyn välittömästi

3.3 Tietojen käyttämisen pelisäännöt ja ohjaaminen

Antti Mäki esitteli. Esitys 8.4.2014 Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto: Tietojen käsittelyn osat ja osapuolten tehtävät (liite 5).

Keskustelu

- Gustafsson: onko tarkoitus pitää jatkuvuus vanhoihin tilastoihin vai tehdä kokonaan uusiin määrittelyihin perustuvat tilastot
- Husa: ammattikorkeakouluja hämmentää ennen opintojen aloittamista suoritettujen, hyväksiluettujen opintojen huomioiminen
- Haapamäki: tietovarannon rakentamisprosessi on tuonut esille paljon eroavaisuuksia tietojen raportoinnin tulkinnoissa
- Husa: eräs ongelma on se, että ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksiluvut ja tiedot saadaan myöhemmin
- Mäki: tiedonkeruut ja operatiivinen tarve ja kohtelee kaikkia korkeakouluja samalla tavalla
- Kärki: vaatimuksia ei pidä pehmentää, korkeakoulujen tulee hoitaa asiat kuntoon
- Kousa: Tilastokeskuksen tiedonkeruissa ei kerätä mitään turhaa, koska ei saada kerätä muuta kuin sellaista, jolle on peruste. Toisaalta Tilastokeskus pystyy tarkistamaan tiedon oikeellisuutta vain tiettyyn rajaan asti. Tietovarannon rakentaminen on paljastanut paljon toisistaan poikkeavia tulkintoja.
- Kohtanen: Osapuolille pitää selvittää miten ja missä tehdään päätökset siitä, mihin tarkoituksiin korkeakoulujen tietoja Virrasta voidaan käyttää. Esimerkiksi opetettavat aineet ja kv-liikkuvuus ovat uusia asioita joista korkeakoulujen kanssa on sovittu ja toisaalta Tilastokeskuksen tiedonkeruista ja niiden määritysten tarkentamisesta ei ole sovittu valmiiksi etukäteen. Tiedon laatu on toinen puoli asiaa. Toinen on, onko Virran tietosisältö riittävä/oikea tiettyjen asioiden päättämiseen. Virran tiedot voidaan teoriaassa saada laadultaan 100%:ksi, mutta niistä ei voi päätellä mitä vaan. Tietojen suhteen paras asiantuntemus löytyy korkeakouluista. Tästä syystä pitää sopia niistä menettelytavoista, joilla tehdään päätöksiä Virran tietojen käytöstä.
- Haapamäki: on olennaista tuottaa ja antaa korkeakoulujen käytettäväksi työkaluja ja välineitä tarkistaa ja varmistaa korkeakoulujen omaa tietoa. Asian kehittäminen siirretään tiedonkeruiden asiantuntijaryhmälle.

Johtopäätökset

3. Viranomaistiedonkeruut-asiantuntijaryhmän tulee kehittää ja määritellä työkaluja, joiden avulla korkeakoulut voivat takistaa ja varmistaa tietovarantoon tuomaa tietosisältöään

12:15-13:00 LOUNASTAUKO (Hopeakabinetti, OKM tarjoaa lounaan)

4. OKM:n suorat tiedonkeruut

4.1 Tiedonkeruun käsikirja

Jukka Haapamäki esitteli

Opetus- ja kulttuuriministeriön 'suorat tiedonkeruut' - julkinen sivusto, Ammattikorkeakoulujen tiedonkeruukäsikirja 2014 (liite 6a) ja Yliopistojen tiedonkeruiden käsikirja 2014 (liite 6b) sekä Luonnos ohjeeksi vuoden 2015 julkaisutietojen keruusta (liite 6c).

- Ministeriö kerää suoraan niitä tietoja, joita se ei itse saa
- Tiedonkeruun prosessi

- Syksyllä ministeriö lähettää korkeakouluille kirjeen, jossa on määrätty tiedonkeruusta ja sen liitteenä toimitettu tiedonkeruun käsikirja, jossa kerättävät tiedot on määritelty
- Kaikki tiedot kerätään vuositason tasolla
- OKM:n ja Tilastokeskuksen kesken on käsitelty tiedonkeruita niiltä osin, kuin yhteneviä tietosisältöjä on ja organisoitu sitten siten, että tieto kerätään samalla tavalla ja toinen kerää tiedon toisen puolesta. Esimerkiksi OKM:n kerää korkeakoulujen toimipistetieto, jolla kerätään kampustason jakaumaa. Muissa tilastoissa Tilastokeskus kerää toimipaikkoja, jotka ovat käytännössä erilliset osoitteet eli kampustasoa tarkemmalla tasolla. OKM kerää nykyisin toimipistetiedonkeruun osana myös toimipaikat ja tiedot toimitetaan Tilastokeskukselle.
- Muiden tiedonkeruiden joukossa julkaisutiedonkeruu muodostaa käytännössä erillisen kokonaisuuden, jota kerätään muiden tiedonkeruiden rinnalla.
- Taloustiedonkeruu muodostaa julkaisutiedonkeruun tavoin oman erillisen kokonaisuuden muiden tiedonkeruiden joukossa.
- Vuodesta 2015 alkaen amk-aseman muutoksen vuoksi ministeriö alkaa keräämään taloustiedot myös amk:sta korvaten OPH:n nykyiset tiedonkeruut amk:sta.
- Tämän ohjausryhmän tulisi jatkossa keskustella ja määrittellä sitä, miten tiedonkeruun prosessin ja aikataulun määrittelyä tulisi kehittää, siitä keskustella ja siitä päättää
- Näiden asioiden käsittely tämän kuluvaan vuoden tietojen keräämisen osalta alkaa olemaan jo aika myöhässä eli pitäisi käsitellä jo seuraavaa vuotta.

Keskustelu

- Husa: tiedonkeruita varten vaatimukset tulisi aina käsitellä seuraavaa vuotta koskien edellisenä syksynä, jotta syksyn kuluessa ehditään asia määrittelemään ja kirjaamaan sitten, että asiat on huomioitu.
- Haapamäki: tavoitilana kyllä, mutta toisaalta tiedonkeruiden pitäisi alkaa jo vakiintumaan sisällön osalta. Toki on huomioitava, että OKM on poliittisen johdon esikunta ja sen vuoksi tarpeita voi tulla edelleenkin yllättäen
- Sane: maahanmuuttajan valmentavassa koulutuksessa olevien sijoittumista amk-koulutukseen voitaisiin tutkia tietovarannosta, koska OKM tarvitsisi asiaa koskevaa tietoa. Voiko Tilastokeskus tehdä tällaiset tilastot, jos VIRRASTA poimittaisiin nämä tiedot
- Haapamäki: OKM:n tiedonkeruissa tietovaranto muodostaa kokonaan uuden ulottuvuuden, koska käytettävissä on jo valmiiksi paljon tietoa eikä uusia tiedonkeruutapoja ja määrittelyjä tarvitse jatkossa aina tuoda korkeakoulujen rasiitteeksi. OKM voi tuottaa tietovarannosta tietoaineistoja, mutta sen on aluksi määriteltävä nämä asiat korkeakoulujen kanssa yhteistyössä
- Kousa: voitaisiin tutkia siitä näkökulmasta, miten lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta valmistuneet, jotka eivät vielä päätyneet ammattikorkeakouluun tutkintoon johtavaan koulutukseen, sijoittuvat maahanmuuttajien valmentaviin koulutuksiin ja sitten näistä koulutuksista ammattikorkeakouluihin päätyviä henkilöitä.
- Mäki: tietoaineistoja voi tietovarannosta tuottaa joko OKM ja Tilastokeskus tai korkeakoulut itse, viranomaisten tiedonkeruupäätöstä ei siis tarvita tiedon tuottamiseen, jos korkeakoulut itse päättävät tietoa tarvitsevansa
- Kärki: tietovarannon hyödyntäminen avoimen data lähteenä olisi erittäin hyödyllistä. Mikäli tietovarannon tietoja hyödynnetään esimerkiksi rahoitukseen, on siitä sovittava hyvissä ajoin,

jotta korkeakoulut voivat huomioida tällaisen asian oman toimintansa järjestämisessä, koska korkeakoulu haluaa rahoittaa vain toimintaa, jota erikseen rahoitetaan tai jota mitataan rahoituksen indikaattorina. Pitää muistaa, että jokainen muutos erityisesti rahoituksen lähteenä mitattaviin tietolähteisiin vaikuttaa toimintaan hyvin voimakkaasti.

- Haapamäki: rahoitusmallin kehittäminen ja sen tietolähteiden määrittäminen tehdään toisissa kokoonpanoissa kuin tässä ohjausryhmässä. Toki käsitteiden määrittelyllä voi olla iso merkitys, jos se vaikuttaa tulkintaan rahoituksen indikaattoreiden tietolähteiden määrittelystä
- Kaitera: tutkimuksen tietojärjestelmiä on kehitetty sitä varten, että esimerkiksi julkaisutiedot tukevat tutkimuksen tekemistä ja tutkijoita, siten muutokset tiedonkeruun määrityksissä eivät välttämättä tule huomioiduiksi näissä ratkaisuissa. Affiliaatiosta on huomattu, että sen poimiminen vain korkeakoulun henkilökunnan perusteella ei merkittävästi muuttaisi poimittujen julkaisujen määrään.
- Haapamäki: juuri näistä asioista pitää puhua.

4.2 Tiedonkeruun toteuttaminen

Jukka Haapamäki esitteli

- Opintopistetiedonkeruu toteutetaan jatkossa tietovarannon kautta, eikä se vaadi korkeakouluilta muita toimenpiteitä
- Muut tiedonkeruut toteutetaan käytännössä täyttämällä exceleitä korkeakouluissa ja nämä tiedot syötetään korkeakoulusta KOTA-palvelussa ministeriön käsittelyyn. Palvelussa tietoja tarkistetaan ja tallennetaan OKM:n käyttöön sekä julkaistaan pääsääntöisesti automaattisesti Vipunen – opetushallinnon tilastopalveluun.

5. Viranomaistietovirtojen nykytila

5.1 Tilastokeskus

Hilkka Kousa ja Ari Leppälahti esittelivät. Esitykset Tilastokeskuksen opiskelija- ja tutkintotiedonkeruut korkeakouluilta (liite 7a), Tilastolain muutos (liite 7b) ja Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tiedonkeruu yliopistoilta ja ammattikorkeakouluilta (liite 7c).

Keskustelu tutkimus- ja kehittämistoiminnan tiedonkeruusta yliopistoilta ja ammattikorkeakouluilta

- Leppälahti: 30.10. julkistetaan tilastot, joissa myös amk:t ovat mukana.
- Leppälahti: Havaittiin, että jollakin tasolla keskimääräiseksi palkkamenoksi tuli 120 000 euroa vuosipalkkana, joten dataa jouduttiin osin korjaamaan. Tämän vuoksi tieto poikkeaa OKM:n kesällä keräämästä tiedosta
- Kärki: tämä asia havaittiin myös tutkimusjohtajien verkostossa.
- Leppälahti: Amk-tapaamisista sovittaessa pyydettiin Tilastokeskusta kertomaan asiasta Arenelle
- Gustafsson: tähän raportointiin liittyvät ohjeet tulee amk:lle aivan liian myöhään, noin kuukautta ennen kuin raportit pitää tehdä, kun tiedon keruun kohteena oleva vuosi on jo takana
- Leppälahti: Mahdollisesti muutoksia tulisi ei seuraavaan vaan sitä seuraavaan vuoden 2015 tietoihin koskevaan tiedonkeruuseen.
- Leppälahti: Erityisesti tiedonkeruun rajaus innovaatio toiminnan suhteen tuottaa määritysten heilumista

- Kärki: jos tieto on ajoissa, innovaatiotoiminta pystytään kyllä erottamaan tietolähteestä tiedonkeruun ulkopuolelle
- Haapamäki: amk-talouluokittelun kehittämisen yhteydessä on todettu, että määritykset pitäisi saada aikaisemmin, koska tiedonkeruuasias on määrittelyiden tasolla tarkennettava hyvin pitkälle toiminnan tasoille. Tarvittaisiin esimerkkejä soveltamisen tueksi.

Keskustelu Tilastokeskuksen opiskelija- ja tutkintotiedonkeruut korkeakouluilta

- Kousa: <http://www.stat.fi/keruu/index.html#?open&topic=kou>
- Kousa: AMK-opiskelijat kerättiin vielä suoraan korkeakouluista vanhalla tavalla eikä tietovarannosta
- Husa: amk:ien toimittamat tiedot toteutetaan kuitenkin tietovarannosta ja tarpeen mukaan korkeakoulut ovat täydentäneet näitä aineistoja ennen Tilastokeskukselle toimittamista
- Haapamäki: selvitetään tarvitaanko ne amk-keväällä aloittaneet, luultavasti ei
- Husa: nyt ne ei mukana
- Kousa: Havaittu myös, että erityisopiskelijatietoa ei enää tarvita, eikä kerätä, tiedon saa toimittaa, mutta emme käytä niitä
- Kallunki: miten tutkinto tiedonkeruussa lasketaan opintoaika?
- Haapamäki: opintoaika lasketaan karkealla tasolla bruttotietona, mistä henkilö on tullut sisälle tutkinnon suorittamiseen ja milloin lähtee jostain korkeakoulusta ulos. Tähän asti tämä tieto on rakennettu Tilastokeskuksessa henkilötunnuksen perusteella, jatkossa tietovaranto antaa periaatteessa mahdollisuuden muihinkin tapoihin.
- Kohtanen: aiotaanko opettajatiedonkeruun laajennukset kerätä Tilastokeskuksen opettajan erillisten pedagogisten opintojen yhteydessä jatkossa?
- Kousa: Ei ole sovittu mitään, ei ainakaan vuonna 2015 vuodesta 2014. Onko koodisto jo ratkaistu?
- Haapamäki: pohditaan vielä, millä tasolla yleissivistävän koulutuksen ulkopuolella mitattaisiin opetettavia aineita eli ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön koulutusala 2002:n mukaisella jaolla. Missä määrin itseasiassa opettajan työnantaja on päätellyt, mihin aineisiin opettajalla on pätevyys?
- Kohtanen: pitäähän meidän tietää, mihin aineisiin olemme pätevyyden henkilölle opettaneet
- Haapamäki: selvitetään vielä tätä asiaa yhdessä yliopistojen kanssa
- Kousa: Erot korkeakoulujen aineistossa ja meidän julkaisemissa tilastoissa perustuvat usein henkilöiden taustatietojen päivittämiseen väestötietojärjestelmästä
- Kousa: Tavoitteena on sulauttaa uudistuvaan ISCED-luokitukseen kansallinen koulutusluokitus ja lakkauttaa opetushallinno 1995 ja 2002 luokitukset
- Kousa: Tilastokeskus on sopinut VM:n kanssa, että Tilastokeskus tekee relevanssiselvityksen, käytännössä sen tuloksien perusteella Tilastokeskuksen rahoitusta vähennetään noin 4 miljoonaa euroa vuodessa http://www.stat.fi/ajk/tiedotteet/2014/uutinen_029_2014-09-26.html
- Leppälähti: jatkossa käytännössä Tilastokeskus ei pysty kehittämistyöhön eikä uusiin avauksiin vaan niihin tarvitaan aina asiakasrahoitusta

KAHVITAUKO

5.2 Luonnos kuvaukseksi tietovirtojen nykytilasta

Antti Mäki esitteli. Luonnos (liite 8).

6. Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kehitys

6.1 Tietovarannon laajentaminen

Petri Sane esitteli. Esitys (liite 9).

- Opettajan pätevyyttä koskevien tietosisältöjen laajentaminen VIRT-Opintotietopalveluun
- Kansainvälisen liikkuvuuden tietojen tuominen VIRT-Opintotietopalveluun
- VIRT-julkaisutietopalvelun kehittäminen

6.2 Tietovarannon järjestelmä- ja teknologia-arkkitehtuurin kehittäminen

Petri Sane esitteli. Esitys (liite 10).

6.3 Muita tietovarannon jatkokehitysajatuksia

Jukka Haapamäki esitteli. Esitys (liite 11).

7. Korkeakoulujen tiedolla johtamisen tarpeet - business intelligence

Jukka Haapamäki esitteli. Esitys (liite 12).

8. Viranomaistietovirtojen tavoitearkkitehtuuri

Ei käsitelty.

9. Ohjausryhmän seuraavat kokoukset ja asiantuntijoiden kutsuminen

4. Valittiin Aija Kaitera ohjausryhmän varapuheenjohtajaksi
5. Ohjausryhmän jäsenet voivat estyessään lähettää sijaisen kokoukseen, sijaisen tulisi edustaa jäsenen ohjausryhmätyöskentelyyn liittyvää viiteryhmiä eikä jäsenen kotiorganisaatiota. Jäsenet ilmoittavat henkilökohtaisen varajäsenensä sihteerille
6. Todettiin hallinnollisina asioina, että asiakirjoja ei jaeta tulostettuna, paitsi pöydälle tuotavat eli alle vuorokautta aiemmin lähetetyt; että työryhmän työskentelyalueella Confluence-wikissä henkilökohtaisen käyttäjätunnistuksen perusteella ohjausryhmän jäsenille ja mahdollisille nimetyille sijaisille jaetaan liitteet, jotka eivät ole julkisia, muutoin kaikki ohjausryhmän aineistot ovat julkisia; että ohjausryhmän jäsenten matkakulut, mutta ei majoitusta, voidaan korvata valtion matkustusohjesäännön mukaisesti kotiorganisaation CSC:lle jälkikäteen lähettämän laskun mukaisesti, sihteerin toimittaa kirjallisen ohjeen matkakuluista

7. Seuraava kokous on 1.12.2014 maanantaina kello 13-16, kokoushuoneessa Kalevala, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki. Käsitellään ainakin viranomaistietovirtojen tavoitearkkitehtuuria.
8. Vuonna 2015 kokouksia pidettäisiin kolme keväällä ja kaksi syksyllä, sovitaan kokoukset Doodle-kyselyn avulla.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15:59

Asialista, päätöslista ja muistio liitteineen on julkaistu osoitteessa:

https://confluence.csc.fi/display/tietor/2014_09_26+Korkeakoulujen+valtakunnallisen+tietovarannon+ja+OKM%3An+tiedonkeruiden+ohjausryhma